
CE-markering voor ramen en deuren produktnorm EN 14351-1

Toelichtingen:

Onze vragenkatalogoog beantwoordt de meest voorkomende vragen betreffende de CE-markering. Hoewel onze antwoorden zorgvuldig werden opgezocht, wensen wij er toch nadrukkelijk op te wijzen, dat zij uitsluitend een informatieve waarde hebben en slechts onze opvatting betreffende de regelgeving terzake weergeven. De resultaten van het opzoekwerk zijn daarom gerechtelijk niet bindend; een controle inzake conformiteit met de wetgeving is steekproefsgewijs noodzakelijk. VBH kan dan ook niet verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoudelijke correctheid van de antwoorden in een gerechtelijk kader.

1. Algemene vragen betreffende CE :

1.1. Moeten alle ramen- en deurconstructies een CE-markering hebben ?

De produktnorm EN 14351-1 normeert prestatie-eisen voor "ramen en buitendeuren zonder brand- of rookdichtheidsvoorwaarden". Het toepassingsgebied wordt onder 1 beschreven. De norm EN 14351-1 geeft "materiaalafhankelijke" prestatie-eigenschappen aan en geldt voor ramen (ook dakramen en dakramen met brandwerendheid langs de buitenkant en balkondeuren), buitendeuren (ook glazen deuren zonder kader, vlucht- en paniekdeuren en samengestelde elementen). De markering gaat in op 01/02/2010. Vanaf deze datum moeten alle ramen en deuren die onder het toepassingsgebied van de norm EN 14351-1 vallen, met een CE-markering worden voorzien van zodra ze in de handel worden gebracht. In uitzonderlijke gevallen kan een vereenvoudigd proces voor het verwerven van een CE-markering voldoende zijn, indien het om een bouwprodukt gaat dat stuksgewijs wordt geproduceerd (en niet in serie)

1.2. Moet de CE-markering wettelijk gezien door de fabrikant worden aangebracht of door degene die het produkt aan de eindverbruiker verkoopt ?

Volgens ZA.3 („CE-markering en aanbrenging“) van de produktnorm EN 14351-1 valt het aanbrengen van de CE-markering onder de verantwoordelijkheid van de fabrikant of zijn Europees gevestigde vertegenwoordiger. Een fabrikant is volgens de richtlijnen voor bouwprodukten/het bouwrecht diegene die een bouwprodukt produceert en dit in de handel brengt. Daar de richtlijnen voor bouwprodukten/de bouwrechtelijke wetgeving het "inbouwklaar bouwprodukt" in aanmerking neemt, kan ook een assemblagebedrijf als fabrikant worden beschouwd, wanneer het bouwelementen uit componenten van verscheidene leveranciers assembleert. Aldus kan ook een assemblagebedrijf voor het aanbrengen van de CE-markering verantwoordelijk zijn.

1.3. 5 jaar bewaring van de documenten : is dit voldoende ?

Volgens 7.2.3 van de EN 14351-1 moet de volledige set testrapporten van een produkt zo lang worden bewaard "als het produkt wordt gemaakt en dan nog minstens vijf jaar langer". In de praktijk zullen 5 jaar bewaring dus niet voldoende zijn. Het is zinvol om een bewaringsperiode van 10 jaar in acht te nemen, ook om redenen van aansprakelijkheid.

Een richttijd voor de bewaring van de IPC-documenten wordt in de norm EN 14351-1 niet uitdrukkelijk vermeld. Alleszins kan men ervan uitgaan dat ook deze documenten minstens 10 jaar moeten worden bewaard.

1.4. Mag een raamfabrikant een handelaar in bouwelementen na 01/02/2010 een raam zonder CE-markering verkopen ?

Vanaf 01.02.2010 is de CE-markering voor ramen verplicht. Vanaf het moment dat een raamfabrikant een raam verkoopt aan een handelaar in bouwelementen, brengt hij het in de handel. Daarom moet hij volgens de richtlijnen voor bouwprodukten/bouwrechtelijke wetgeving zijn ramen van een CE-markering voorzien.

1.5. Wie controleert de CE-markering ?

De bevoegde autoriteiten kunnen nationaal de handel en het vrije verkeer van bouwprodukten verbieden en de markering verwijderen indien deze onrechtmatig werd aangebracht.

1.6. Welke zijn de genotificeerde controleorganen ?

De volgens het bouwrecht genotificeerde instanties voor de controle, evaluatie en certificatie van bouwprodukten volgens de geharmoniseerde Normen staan in de zogenaamde Nando-lijst (lijst van de door de Europese Commissie genotificeerde instellingen).

1.7. Welk is het onderscheid tussen de voorschriften voor hout en PVC

De norm EN 14351-1 is materiaalafhankelijk. Er is dus geen onderscheid tussen hout en PVC.

1.8. Betekent een foutieve CE-markering altijd, dat een produkt gebreken vertoont ?

De reglementair aangebrachte CE-markeringen volgen uit het (publieksrechtelijk) bouwrecht en zijn van kwaliteitsgebreken - die in het burgerlijk recht worden geregeld - te onderscheiden.

1.9. Kan men met de bouwheer - mits wederzijdse toestemming - overeenkomen produkten zonder CE-markering te gebruiken?

Overeenkomsten die tegen een wettelijke bepaling ingaan, mogen in principe niet worden gesloten. Indien echter het produkt onmiddellijk op de werf wordt gemonteerd, stelt zich echter de vraag of het produkt wel "in de handel werd gebracht". In ieder geval moet het produkt overeenkomstig de bouwwetgeving kunnen worden gebruikt.

1.10. Kunnen er speciale constructies voor klanten worden geproduceerd ook indien er voor deze constructies nog geen prototypecontrole bestaat ?

De „speciale constructies voor de klant“ kunnen worden gemaakt, maar moeten ook aan een (eigen) prototypecontrole worden onderworpen

1.11. In de CE-markering wordt de fabrikant vermeld. Handelaars willen echter dikwijls geen verwijzing naar een derde partij. Welke mogelijkheden zijn er om de handelaar niet te vermelden.

Er bestaat geen enkele mogelijkheid de handelaar niet te vermelden. Deze vermelding dient juist om de herkomst van het produkt te kunnen traceren.

1.12. Welke prestatiekenmerken moeten in andere landen verplicht worden gevolgd ?

De te volgen kenmerken in andere landen hangen af van de daar geldende voorschriften.

1.13. Onder welke voorwaarden kunnen fabrikanten de documenten van de systeemgever ivm CE-markering gebruiken ?

De produktnorm doet hierover in de regel geen uitspraken. Informatie hierover vindt u in principe in het „Guidance Paper M“. Volgens dit Guidance Paper kunnen onder de benaming "Cascading ITT" de testrapporten van systeemgevers door de verwerker onder volgende voorwaarden worden gebruikt :

- Gebruik van dezelfde componenten
- De systeemgever stelt de verwerkingsrichtlijnen ter beschikking
- De verwerker is voor de correcte verwerking en verhandeling van zijn produkten verantwoordelijk
- De verwerker heeft de verwerkingsrichtlijnen van de systeemgever in zijn interne produktiecontrole (IPC) opgenomen.

2. Markering

2.1. Welke zijn de gevolgen van misbruik bij CE-markering ?

Elke individuele lidstaat van de EU is verplicht te zorgen voor het correcte gebruik van de CE-markering. Indien de markering onterecht werd aangebracht moet het produkt direct uit de handel worden genomen of moet het vrije verkeer worden beperkt.

3. Constructies en speciale constructies :

3.1. Hebben speciale constructies zoals hefschuifdeuren een CE-markering nodig ?

Ook hefschuifdeuren vallen onder de norm EN 14351-1 en moeten dus ook de CE-markering dragen.

3.2. *Wat is een produktfamilie ?*

Een produktfamilie bestaat uit produkten die identieke eigenschappen vertonen. Volgens 7.2.1 van de norm EN 14351-1 kunnen voor testdoeleinden "ramen en buitendeuren tot produktfamilies worden samengebracht, waarvan aangenomen wordt dat de uitgekozen eigenschap voor alle ramen en buitendeuren van deze familie gelijk is." Een produkt kan volgens EN 14351-1 met betrekking tot verschillende eigenschappen dan ook bij verschillende produktfamilies horen.

3.3. *Mogen extra grote maten niet meer worden gemaakt ?*

Extra grote maten mogen nog steeds worden gemaakt. Om te worden verhandeld moeten deze constructies echter een (eigen) prototypecontrole ondergaan en een CE-markering dragen

3.4. *Moeten ook fabrikanten van kunststof ramen hun produkten markeren?*

Voor kunststoframen gelden geen uitzonderingen. Ook deze moeten de CE-markering dragen. Ook voor kunststof ramen bestaan er systeemgevers. De norm EN 14351-1 is materiaalonafhankelijk.

3.5. *Moet elk systeem met elk beslag getest worden of volstaat de CE-markering van de beslagfabrikant?*

De norm EN 14351-1 geldt voor "bijhorend beslag in zoverre voorhanden". De bijlage A beschrijft de wisselwerking tussen eigenschappen en bouwonderdelen. Bij een verandering van beslag geldt volgens de norm het volgende : indien men met documenten kan aantonen dat het beslag volgens de geldende normen werden geproduceerd en dat het omgeruilde beslag met het oorspronkelijke beslag van de prototypecontrole overeenstemt is een nieuwe test niet noodzakelijk. De systeemgever biedt hier verschillende oplossingen aan.

3.6. *Welke afwijking zijn toegelaten tov het geteste element en wanneer zijn nieuwe controles vereist ?*

Afwijkingen tov het geteste element zijn toegelaten en vallen onder de verantwoordelijkheid van de fabrikant. De fabrikant moet erop letten, dat de verandering van componenten, constructie en afmeting geen afbreuk doet aan de prestatie-eisen.

3.7. *Moeten schrijnwerkers die hun voordeurmateriaal zelf produceren, deze grondstoffen van een CE-markering voorzien ?*

Elke fabrikant, dus ook elke fabrikant van onbewerkt materiaal, is verantwoordelijk voor de CE-markering van zijn produkt. Dit betekent, dat ook voor voordeuren met vlak deurblad de betreffende eisen inzake CE-markering gelden (prototypecontroles, interne produktiecontrole, onderhouds- en instandhoudingsvoorschriften, enz...)

3.8. *Vanaf wanneer is de CE-markering voor binnendeuren noodzakelijk ?*

De toonaangevende produktnorm voor binnendeuren (zonder vereisten inzake rook- en brandwerendheid) is de produktnorm 14351-2 die momenteel als ontwerp bestaat.

Wanneer binnendeuren aan de CE-markeringsplicht moeten voldoen is momenteel nog niet geweten.

4. IPC

4.1. **Is een onderhouds- en instandhoudingshandleiding verplicht ?**

Nr. 6 van de norm EN 14351-1 legt vast voor welke punten de fabrikant voorschriften moet voorzien. Hij moet onder andere richtlijnen ter instandhouding, gebruikshandleidingen alsook voorschriften inzake gebruiksveiligheid ter beschikking stellen.

4.2. **Moet bij de IPC elk individueel werkstuk dat gemaakt wordt voorzien zijn van documenten ?**

Vereisten inzake IPC vindt u onder 7.3 van de norm EN 14351-1. Volgens deze richtlijnen moet het IPC systeem bestaan uit een proces van permanente zelfcontrole en regelmatige inspecties van de grondstoffen, onderdelen, machines, productieproces, enz... Het systeem van de IPC moet voor de aard en het verloop van de productie geschikt zijn, bvb lotgrootte, produkttype. Hieruit volgt dat niet elk individueel produkt moet worden beoordeeld. Er moeten echter wel steekproefsgewijze controles worden uitgevoerd waarvan de frequentie in verhouding staat tot de lotgrootte. Deze resultaten zijn in documenten vast te leggen.

5. VBH-oplossing

5.1. **Hoeveel moet de fabrikant betalen indien hij de ITT van VBH wil gebruiken ?**

De produktpassen die door VBH worden uitgegeven zijn 3 jaar geldig. Indien de fabrikant een ITT van VBH wil gebruiken, moet er een forfaitair bedrag worden betaald. Er worden eenmalige verwerkingskosten per produktpas aangerekend. U moet geen licentiekosten betalen !

De eerste produktpas met volledige documentatie kost 200 €, de tweede pas kost 100 € en alle volgende produktpassen kosten 70 €. Voor veranderingen van een produktpas of voor de verlenging ervan (na 3 jaar) moet 50 € worden betaald.

6. Gevel

6.1. **Is het in het kader van de CE-markering voor gevelbekleding toegelaten om afwijkend van de betreffende systeemcontrole van een fabrikant alternatieve onderdelen te gebruiken van een fabrikant die eveneens over een bouwopzichtelijke toelating beschikt ?**

De betreffende norm voor gevelbekleding is de EN13830. De volledige gevelbekleding wordt gecontroleerd : bouwonderdelen moet niet individueel gemarkeerd zijn. Indien het produkt verandert, dan is het de verantwoordelijkheid van de fabrikant om te beslissen of verdere testen nodig zijn. Indien de wezenlijke constructie-eigenschappen

behouden blijven kan ervan worden uitgegaan dat geen bijkomende testen nodig zijn. In bouwrechtelijk opzicht is voor verbindingen een bouwopzichtelijke toelating nodig. Wij raden aan contact op te nemen met de genotificeerde instantie die de controles heeft uitgevoerd.

6.2. Kan een fabrikant die ITT's van een systeemgever gebruikt, bestanddelen gebruiken die hij niet bij deze systeemgever aankoopt ?

In principe kan de fabrikant de ITT van zijn produkt doorvoeren, terwijl dit produkt uit bestanddelen van verschillende leveranciers bestaat. Indien een fabrikant van reeds bestaande ITT's gebruik wil maken (cascading) is hij aan de vereisten van de betreffende cascading-overeenkomst gebonden. Hij moet controleren of de overeenkomst het gebruik van "vreemde" bouwonderdelen uitsluit of niet.

Toelichtingen:

Onze vragenkatalogoog beantwoordt de meest voorkomende vragen betreffende de CE-markering. Hoewel onze antwoorden zorgvuldig werden opgezocht, wensen wij er toch nadrukkelijk op te wijzen, dat zij uitsluitend een informatieve waarde hebben en slechts onze opvatting betreffende de regelgeving terzake weergeven. De resultaten van het opzoekwerk zijn daarom gerechtelijk niet bindend; een controle inzake conformiteit met de wetgeving is steekproefsgewijs noodzakelijk. VBH kan dan ook niet verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoudelijke correctheid van de antwoorden in een gerechtelijk kader.